

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. ÇİÇEK

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

Bingöl'ün Karlıova ilçesinden İdris Demir, İstanbul Esenyurt'taki kot kumlama atölyelerinde çalışırken silikozis hastalığına yakalanmış ve tedavi gördüğü Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hayatını kaybetmiştir. Demir'in ölümüyle Karlıova ilçesinde silikozisten yaşamını yitirenlerin sayısı 31'e, Türkiye genelinde ise 79'a ulaşmıştır. Bu vahim tablo, iktidarın işçi sağlığı ve güvenliği konusundaki ihmalkâr tutumunu ve yıllardır sigortasız, güvencesiz çalıştırılan işçilerin maruz bırakıldığı insanlık dışı koşulları bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Silikozis, solunabilir kristal silika parçacıklarının neden olduğu ve geri dönüşü mümkün olmayan bir akciğer hastalığıdır. Türkiye'de en fazla kot kumlama, madencilik ve taş ocakları sektörlerinde çalışan işçiler bu hastalık açısından büyük risk altındadır. 2009 yılında kot kumlama işlemi yasaklanmış olmasına rağmen, ekonomik kriz, işsizlik ve hayat pahalılığı nedeniyle birçok işçi sağlığa zararlı olmasına rağmen bu ve benzeri işlerde çalışmaya mecbur kalmaktadır. Öte yandan, geçmişte bu işlerde çalışmış çok sayıda işçi ise silikozis hastalığıyla yaşam mücadelesi vermektedir.

Silikozis hastalığına ilişkin güncel verilerin yetersizliği, hastalığın gerçek boyutlarını tam olarak ortaya koymamaktadır. Özellikle kaçak atölyelerde işçilerin hâlâ korumasız ve güvencesiz çalıştırıldığı bilinmektedir. İktidarın bu işletmelere karşı etkin bir denetim mekanizması uygulamaması, işçilerin yaşam ve sağlık haklarını yok saydığının açık bir göstergesidir. İşçi sağlığını koruyacak kapsamlı ve etkin bir devlet politikası oluşturulmadığı sürece, ölümcül vakaların artması kaçınılmazdır.

Bu bağlamda;

24301

- 1) İdris Demir'in çalıştığı Esenyurt'taki kot kumlama atölyesi hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 2) İdris Demir'in silikozis hastalığına yakalandığı süreçte sağlık kontrolleri düzenli olarak yapılmış mıdır? Kendisine işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda herhangi bir bilgilendirme veya koruyucu ekipman sağlanmış mıdır?
- 3) İdris Demir'in eşi ve altı çocuğunun mağduriyeti nasıl giderilecektir? Aileye sosyal ve ekonomik güvence sağlanması için hangi somut adımlar atılacaktır? Bu mağduriyetin giderilmesi için acil bir destek mekanizması oluşturulacak mıdır?
- 4) 6011 sayılı yasa ile 2022 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesi kapsamında silikozis hastalarına bağlanan aylık için başvuru süresi 24 Mayıs 2011'de sona ermiştir. Bu kapsamda başvuru süresi dolduğu için mağdur olan silikozis hastalarına yeniden başvuru hakkı tanınması yönünde bir çalışma yapılacak mıdır?
- 5) Esenyurt'ta faaliyet gösteren ve merdiven altı olarak tabir edilen kot kumlama atölyelerinin denetimi konusunda hangi adımlar atılmıştır? Bu tür işletmelere yönelik kaç kapatma kararı verilmiş, kaç işletme ruhsatsız olduğu için cezai işlem görmüştür?
- 6) Karlıova ilçesinde silikozis nedeniyle hayatını kaybeden 31 işçinin yüksek ölüm oranına ilişkin Bakanlığınız herhangi bir araştırma veya önlem almış mıdır? Benzer can kayıplarının yaşanmaması için bölgesel bazda bir acil eylem planı oluşturulmuş mudur?
- 7) Türkiye genelinde meslek hastalığı olarak kayıtlara geçmiş toplam kaç silikozis hastası bulunmaktadır?
- 8) Son beş yılda silikozis riski taşıyan işyerlerine yönelik kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimler sonucunda tespit edilen ihlaller nelerdir? Kaç işyerine yaptırım uygulanmış, hangi tür cezalar verilmiştir? Yapılan denetimler sonucunda kaç işyeri kapatılmıştır?